

ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯК КЛЮЧ ДО ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Аванесова Н.Е., Чупрін Є.С.

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Виявлені ключові риси ефективної системи управління фінансовою безпекою підприємства і визначено місце фінансової безпеки суб'єктів господарювання в системі загальної безпеки України. Системою фінансового управління є методологія та програмне забезпечення, які організація використовує для контролю і регулювання своїх доходів, витрат і активів з цілями максимізації прибутку і забезпечення стійкості. Фінансова безпека є динамічним та багатограним явищем, стан якого піддається постійним змінам. Доцільно було б здійснювати ряд заходів для подолання фінансових криз, наприклад тотальний моніторинг фінансової системи, вивчення проблем, що виникають під впливом реформування національної економіки, регіоналізації й глобалізації світової економіки, інтернаціоналізації фінансових потоків. У статті обґрунтована і розкрита сутність системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Ключові слова: фінансова безпека, економічна безпека, управління підприємством, система управління, підприємство.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку та становлення економіки України, підприємництво характеризується відсутністю системності, координованості та єдності поглядів стосовно категорійно-понятійного апарату у цій сфері. Все це зумовило вибір даної теми дослідження, що несе в собі обґрунтування пропозицій щодо впровадження сучасних методів та моделей ефективної системи управління фінансовою безпекою на всіх рівнях управління економікою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сьогодні існує багато досліджень щодо економічної безпеки підприємства, держави та її складових. Вагомий внесок у дослідження проблеми управління системою фінансової безпеки підприємства зробили провідні західні вчені: Дж. К. Ван Хорн, Т. Аллісон, К. Жюгляр, Дж. Найт, Г. Фостер, Й. Шумпегер. Важливу роль у теоретичному та емпіричному дослідженні проблематики управління безпекою підприємства та її впливу на національну економічну безпеку відіграють праці сучасних вітчизняних та російських вчених і практиків, а саме [5; 4; 1]: Л.І. Абалкін, О.І. Баранівський, З.М. Борисенко, О.Ф. Белов, І.Ф. Бінько, І.О. Бланк, О.Г. Білорус, О.С. Власюк, З.С. Варналій, С.Б. Воронцов, В.М. Геець, В.П. Горбулін, В.І. Грушко, А.С. Гальчинський, М.П. Денисенко, В.С. Загорський, М.М. Ермошенко, С.А. Єрохін, Я.А. Жаліло, О.І. Захаров, Л.Л. Кістерський, О.А. Кириченко, Т.Т. Ковальчук, О.Й. Косарев, В.В. Крутов, С.М. Лаптев, Д.Г. Лук'яненко, Е.К. Марчук, В.І. Мунтіян, О.М. Мозговий, Ю. Пахомов, Д.К. та інші.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Не дивлячись на велику кількість публікацій, залишається багато невирішених проблем управління фінансовою безпекою, яка є основою складовою захисту від загроз, як на рівні держави, так і на рівні суб'єктів господарювання – підприємств і організацій.

Мета статті полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні і розкритті сутності, структурування, функціонування, забезпечення системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Виклад основного матеріалу. Фінансова безпека є динамічним та багатограним явищем, стан якої піддається постійним змінам. Доцільно було б здійснювати ряд заходів для подолання фінансових криз, наприклад тотальний моніторинг фінансової системи, вивчення проблем, що виникають під впливом реформування національної економіки, регіоналізації й глобалізації світової економіки, інтернаціоналізації фінансових потоків.

Фінансова безпека підприємства – це діяльність по управлінню ризиками та захисту інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз із метою забезпечення стабільного розвитку підприємства та росту його власного капіталу в поточній і стратегічній перспективі. Завданням держави є виявлення фінансових загроз, визначення рівня їх небезпеки, реалізація адекватних заходів щодо запобігання та усунення загроз, а також негативних наслідків їхнього впливу.

У даному дослідженні автором виявлені та представлені на рисунку 1 ключові риси системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Рис. 1. Ключові риси системи управління фінансовою безпекою підприємства

Джерело: розроблено авторами

Рис. 2. Сутність фінансової безпеки

Джерело: розроблено авторами

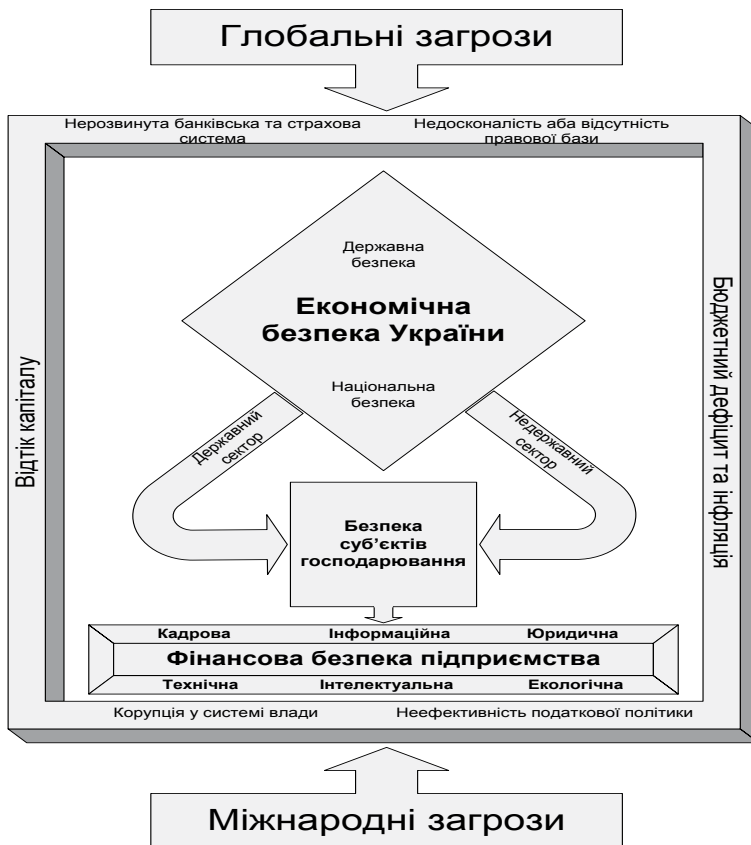

Рис. 3. Місце фінансової безпеки суб'єктів господарювання в системі загальної безпеки України

Джерело: розроблено авторами

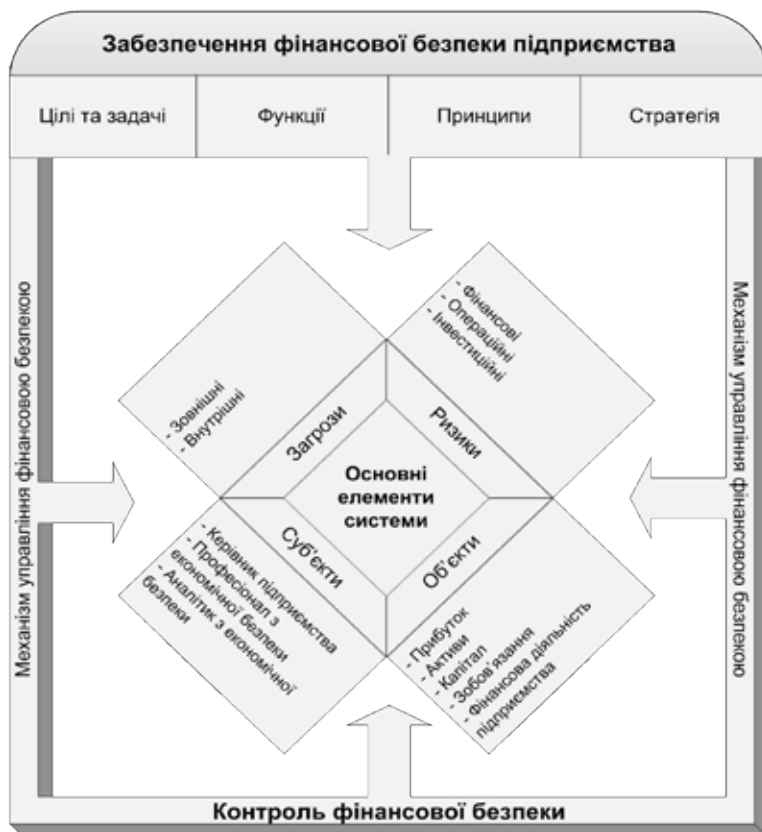

Рис. 4. Управління системою фінансової безпеки

Джерело: розроблено авторами

Таким чином, ефективна система управління фінансовою безпекою підприємства поліпшує короткострокові і довгострокові показники бізнесу за рахунок оптимізації виставлення і збір рахунків, виключаючи облік помилок, забезпечення дотримання податкового та бухгалтерського обліку та правил, допомагаючи персоналу, враховуючи кількісний стан бюджетного планування, і пропонуючи гнучкість і розширюваність, щоб пристосуватися до змін і росту.

Для формування дієвого механізму забезпечення фінансової безпеки України, перш за все, необхідно з'ясувати, що вкладається в це поняття, які фактори впливають на її дотримання, як взаємопов'язані окремі складові цієї категорії, як повинні координуватися дії усіх ланок, покликаних стояти на сторожі безпеки інтересів різних суб'єктів.

Сутність визначення поняття фінансової безпеки наочно представлено на рисунку 2.

Фінансова безпека підприємств: сутність управління зводиться до того, що в сучасних умовах нестабільності, протиріччя реформаційних процесів, держава в цілях її економічної безпеки повинна, в першу чергу, спрямовувати зусилля на забезпечення безпеки підприємства.

Основними напрямками діяльності держави при цьому повинні бути сукупність організаційно-правових, соціально-економічних і управлінських рішень, що забезпечують підприємству ефективний захист від зовнішніх і внутрішніх загроз, в тому числі з боку держави.

Концентрація зусиль фінансової безпеки підприємства тісно пов'язана з інвестиційним менеджментом, спрямованим на покращення інвестиційної діяльності та скорочення строків освоєння капіталовкладень, положенням у праві володіння торговими корпораціями(акції), кредитними відносинами з державними органами або підприємствами, що разом дають можливість ефективно керувати коштами підприємства.

Місце фінансової безпеки суб'єктів господарювання в системі загальної безпеки України зображено на рисунку 3.

Одним із головних чинників організації фінансової безпеки підприємства є організація її управління.

Під управлінням системою фінансової безпеки підприємства розуміється свідомий, цілеспрямований вплив із боку суб'єктів управління підприємством на суб'єкти його безпеки (організація й управління фінансами, планування, контроль і аналіз фінансів, інформаційні ресурси, зовнішньоекономічна діяльність, персонал і т.д.), який здійснюється з метою спрямування їх дії на зниження рівня загроз і ризиків, а також попередження небажаних результатів фінансової діяльності.

Принципами управління фінансовою безпекою підприємства визначені наступні [3;2]:

- застосування програмно-цільового управління;

- обов'язкове визначення сукупності власних фінансових інтересів підприємства у складі його місії;

- інтегрованість підсистеми управління фінансовою безпекою підприємства із загальною системою фінансового менеджменту;

- забезпечення збалансованості фінансових інтересів підприємства, окремих його підрозділів і персоналу.

Управління системою фінансової безпеки будь-якого підприємства (рис. 4) можна розглядати як сукупність відносин фінансової безпеки, реалізованих за допомогою організаційної структури та функцій управління, нормативно-правового й організаційно-економічного забезпечення, процесів реагування на загрози та наявності моделі прийняття рішення залежно від ситуації.

Функціонування управління системою фінансової безпеки підприємства передбачає постійну взаємодію функцій управління: керівництва, організації, планування, мотивації, аналізу та контролю

в процесі прийняття оптимальних управлінських рішень керівництвом і структурними підрозділами.

Перераховані блоки – це механізм управління системою фінансової безпеки підприємства, котрий являє собою функціональний комплекс, який складається з організаційних, управлінських, технічних, правових та інших заходів, у сукупності спрямованих на забезпечення безпеки підприємства, захисту законних інтересів його керівництва та інвесторів, сприяння забезпеченню стійкого розвитку підприємства.

Висновки і пропозиції. Фінансова безпека є однією з головних складових економічної безпеки підприємства та держави в цілому і передбачає захищеність їх інтересів у фінансовій сфері, або такий стан бюджетної, податкової та грошово-кредитної систем, що гарантує спроможність ефективно формувати, зберігати від надмірного знецінення та раціонально використовувати фінансові ресурси для забезпечення ефективного різнопланового розвитку та оптимального обслуговування фінансових зобов'язань.

Список літератури:

1. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства: навч. посібник / Т.М. Іванюта, А.О. Заїчковський. – К.: ЦУЛ, 2010. – С. 7–12, 16–30.
2. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: монографія / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко. – К.: Лібра, 2009. – С. 227–238.
3. Лукіна Ю.В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства / Ю.В. Лукіна // Фінанси України. – 2010. – № 3. – С. 113–118.
4. Нємцов В.Д. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / В.Д. Нємцов, Л.Є. Довгань. – 2011. – 560 с.
5. Управління фінансово-економічною безпекою: навч. посібник / [Кириченко О.А., Лаптев С.М., Пригунов П.Я., Захаров О.І. та ін.]; за ред. чл.-кор. АПН України, проф. В.С. Сідака. – К.: Дорадо-Друк, 2010. – С. 188–193, 217.

Аванесова Н.Э., Чуприн Е.С.

Харьковский национальный университет строительства и архитектуры

ЭФФЕКТИВНОСТЬ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ КАК КЛЮЧ К ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация

Выявлены ключевые черты эффективной системы управления финансовой безопасностью предприятия и определено место финансовой безопасности субъектов хозяйствования в системе общей безопасности Украины. Системой финансового управления является методология и программное обеспечение, которые организация использует для контроля и регулирования своих доходов, расходов и активов с целями максимизации прибыли и обеспечения устойчивости. Финансовая безопасность является динамичным и многогранным явлением, состояние которого подвергается постоянным изменениям. Целесообразно было бы осуществлять ряд мер по преодолению финансовых кризисов, например, тотальный мониторинг финансовой системы, изучение проблем, возникающих под влиянием реформирования национальной экономики, регионализации и глобализации мировой экономики, интернационализации финансовых потоков. В статье обоснована и раскрыта сущность системы управления финансовой безопасностью предприятия.

Ключевые слова: финансовая безопасность, экономическая безопасность, управление предприятием, система управления, предприятие.

Avanesova N.E., Chuprin Y.S.

Kharkov State University of Construction and Architecture

EFFECTIVE MANAGEMENT SYSTEM AS THE KEY TO FINANCIAL SECURITY OF ENTERPRISE

Summary

The key features of an effective system of financial management enterprise security and the place of the financial security of business entities in the overall security of Ukraine were identified. Financial management system is a methodology and software that your organization uses to control and regulate their income, expenses and assets with the goals of maximizing profit and sustainability. Financial security is a dynamic and multifaceted phenomenon, a condition that is subject to constant change. It would be advisable to carry out a series of measures to overcome the financial crisis, for example, total monitoring of the financial system, the study of the problems arising under the influence of reforming the national economy, regionalization and globalization of the world economy, the internationalization of financial flows. The article substantiates and reveals the essence of financial management enterprise security.

Keywords: financial security, economic security, enterprise management, system management, enterprise.